

## Tárgytematika / Course Description

### Közösségi szociális munka

AKNB\_SSTM048

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Simonik Péter

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

---

### OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzus célja, hogy a hallgatók –korábbi tanulmányaikra építve- megismerkedjenek a közösségi szociális munka hazai és nemzetközi történetével, legfontosabb elméleteivel, valamint betekintést nyerjenek a közösségi munka módszertanába.

---

### TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1.hét

Közösség (alapfogalmak)

2.hét

Közösségfejlesztés (alapfogalmak, megközelítések)

3.hét

A települések világa (alapfogalmak)

4.hét

A nagyvárosok társadalma. A településszociológia kezdetei. A chicagói iskola (főbb elméletek).

5.hét

Társadalomformálás településfejlesztéssel. A “csinált városok” társadalma

6.hét

A közösség szervezés története: az angol modell

7.hét

A közösség szervezés története: az amerikai modell

8.hét

Közösségfejlesztési kísérletek és törekvések Magyarországon

9.hét

A közösség szervező lehetséges szerepei

10.hét

Biddle modellje

11.hét

Alinsky modellje

12.hét

A szükségletfelmérés módszertana

13.hét

A közösségi munka lehetőségei és nehézségei Magyarországon

---

## SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végi aláírás feltétele az órai aktivitás és az otthon elkészített feladatok határidőre történő bemutatása. Az aláírás megtagadható, ha a hallgató 4 órától hiányzik (beleértve ebbe a betegség miatti távolléteket is) vagy a megbeszélte időpontra nem készíti el feladatát.

Minden hallgatónak ki kell választania egy városrészt/települést, amelyben a félév folyamán (részben a helyszínen tett látogatások alapján) a közösségfejlesztés lehetséges irányait határozza majd meg. /A feladatokat párokban is el lehet készíteni, ennek keretei az első órán kerülnek tisztázásra. A párokban végzett munka ugyan megkönnyíti a felkészülést, de a határidős feladatok összeállítása és a prezentációk megtartása eseténe a felelősség is közös lesz./ Mindehhez a következő részfeladatokon keresztül kell eljutnia:

1. A településrész története
2. A városrészben élő népesség társadalmi helyzete
3. A helyben működő közintézmények
4. A lakosság által leginkább látogatott helyek
5. Az önkormányzatnak a településrészt érintő döntései
6. A lakások és közösségi terek állapota
7. A városrész kapcsolata más településrészekkel és a városközponttal
8. Szubkultúrák
9. Helyi programok, rendezvények
10. A közösség meghatározó személyiségei, szervezetei

A fenti témákból minden hallgató (vagy pár) órától-órára felkészül és egy 10-15 perces prezentáció keretében a megszerzett információkat bemutatja. Az egyes ppt-k elkészítése során törekednie kell arra is, hogy minden esetben bemutatásra kerüljenek azon források, amelyeken az előadások alapulnak. A kizárólag elektronikus anyagok felhasználásával elkészített prezentációk nem fogadhatók el! Mindenkinek ki kell mennie a helyszínre, fényképeket és interjúkat kell készítenie és meg kell ismerkednie az általa választott településsel (és lakóival). (Kivétel: 1-3., 5.

feladatok.)

A prezentációkra megfelelt/nem megfelelt értékelés kapható. A hallgatóknak (pároknak) valamennyi prezentációra megfelelt értékelést kell kapniuk ahhoz, hogy a félévi aláírást megszerezzék. Az aláírás megtagadható, ha a feladatokat a hallgatók (vagy párok) nem megfelelő színvonalon készítik el és/vagy nem tartják be az előzetesen rögzített határidőket. Az elméleti ismeretek számonkérése a vizsgaidőszakban írásbeli vizsga formájában történik. Az eredménytelen vizsga javítása a TVSZ-ben foglaltaknak megfelelően történik.

---

## **KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL**

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó Budapest 192-217.o.

Csizmady Adrienne: A lakótelepektől a lakóparkig, Új Mandátum Kiadó Budapest 2008

Gergely Attila: Intézmények építése a helyi közösségekben, Közösségfejlesztők Egyesülete Budapest 1991

Gosztonyi Géza szerk.: A szociális munka elmélete és gyakorlata 3. kötet Közösségi szociális munka, Semmelweis Kiadó Budapest 1994

Harkai Nóra: Közösség és közösségi munka, Közösségfejlesztők Egyesülete Budapest 2006

Ladányi János: Lakóhelyi szegregáció Budapesten, Új Mandátum Kiadó Budapest 2008

Lakatos Kinga: A képessé tétel folyamata. Az érdekérvényesítés esélyeinek növelése a szociális és közösségi munkában, Közösségfejlesztők Egyesülete Budapest 2009

Nemes Ferenc – Szelényi Iván: A lakóhely, mint közösség, Akadémiai Kiadó Budapest 1967.

Szelényi Iván: Városi társadalmi egyenlőtlenségek, Akadémiai Kiadó Budapest 1990.

Szelényi Iván szerk.: Városshociológia, KJK Budapest 1973. 41-64. , 108-161., 203-224.o.

Tibori Tímea - T. Kiss Tamás: Közösségi formációk, Új Mandátum Könyvkiadó Budapest 2000

Vercseg Ilona szerk.: Gyakorlati útmutató közösségi munkásoknak, Közösségfejlesztők Egyesülete Budapest 2005

Vercseg Ilona: Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak, Közösségfejlesztők

---

**AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL**